

نام و نام خانوادگی: آزمون پایانی منطق پایه دهم به همراه پاسخنامه سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۱۴۰۰

۱. موارد زیر با کدام مبحث در رابطه لفظ و معنا ارتباط دارند: (۱/۵ نمره)

الف) مشاورم گفت به آدمهایی که از شون متنفرم نامه بنویسم و بعد اونها رو بسوزونم؛ منم این کار رو کردم؛

فقط نمی دونم با این نامه ها چکار کنم!؟ (مغالطه ابهام در مرجع ضمیر)

ب) با سایه، تو را نمی پسندم عشق است و هزار بدگمانی (غنی کشمیری) (اشتراک لفظ، کلمه سایه)

ج) من همیشه حرف آخر را در خانه میزنم. به همسر میگویم: چشم! (توسل به معنای ظاهری کلمات، حرف آخر را زدن)

د) گفتم شراب وصل به او باش می دهند؟ با خنده گفت: بنده او باش می دهند (عطار) (شیوه نگارشی کلمات)

۲. در قضایای زیر، قضیه شخصی و قضیه محصوره ای که سور آن ذکر نشده است را مشخص کنید: (۱,۵ نمره)

الف) آزادی نام میدانی در شهر ما است. (آزادی جزئی است: قضیه شخصی)

ب) تنها پسر احمد درس خوان است. (تنها پسر احمد کلی است: قضیه محصوره)

ج) زاغکی قالب پنیری دید. (زاغک کلی است: قضیه محصوره)

۳. نوع قضایای شرطی منفصل زیر را مشخص کنید: (۱,۵ نمره)

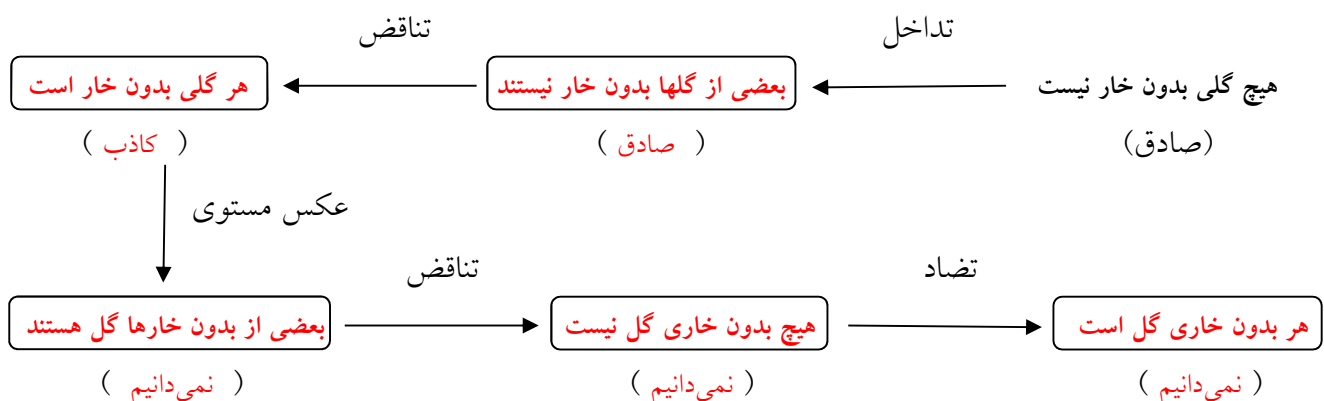
الف) ابوریحان بیرونی در بستر مرگ پاسخ داد: اکنون دو انتخاب پیش روی من است:

یا این مسئله را بدانم و بمیرم یا نادانسته و جاهل درگذرم. (منفصل حقیقی)

ب) یا «هیچ یک از دانش آموزان غایب نیستند» یا «همه دانش آموزان غایب هستند». (منفصل مانع الجمع)

ج) یا مدادهای من غیرسبز هستند یا مدادهای من غیرآبی هستند. (منفصل مانع الرفع)

۴. به کمک روابط احکام قضایا، قضایای خواسته شده و صدق و کذب آنها را مشخص کنید: (۲ نمره)

۵. به سئوالات زیر پاسخ دهید: (۱,۵ نمره)

الف) رابطه میان موضوع و محمول کدامیک از محصورات چهارگانه، تنها تباین است؟ (سالبه کلیه)

ب) اگر رابطه دو جزء قضیه منفصله، تباین باشد، کدامیک از انواع قضیه منفصله خواهد بود؟ (منفصل حقیقی یا مانع الجمع)

ج) اگر رابطه میان موضوع و محمول قضیه سالبه جزئیه، تباین باشد؛ آیا عکس مستوی آن صادق خواهد بود؟ با ذکر مثال توضیح دهید. (بله در این صورت عکس مستوی آن لازم الصدق خواهد بود. اما اگر رابطه آنها عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من وجه باشد، عکس لازم الصدق نخواهد داشت. مثلاً در قضیه «بعضی سنگ‌ها انسان نیستند» چون رابطه سنگ و انسان تباین است، می‌توان گفت که «بعضی از انسان‌ها سنگ نیستند» نیز صادق است.

۶. اشکال تعریف‌های زیر را مشخص کنید: (۱،۵ نمره)

الف) نماز غفیله: نمازی مستحبی است که پس از نماز مغرب خوانده می‌شود (مانع نیست، شامل سایر نمازهای مستحبی می‌شود)

ب) مبطلات روزه: عبارتند از خوردن و آشامیدن و عمدتاً استفراغ کردن (جامع نیست، سایر مبطلات را نگفته است)

ج) موالات در نماز: انجام ندادن کارهایی که باعث از بین رفتن موالات می‌شود. (دوری است)

۷. تعریف زیر از تمامی انواع تعریف تشکیل شده است، آنها را مشخص کنید: (تعریف صحیح است) (۰،۵ نمره)

ایرانی: «ایر» به معنای آریایی و ایران یعنی آریایی‌ها (ایر + ان) است، ایرانی یعنی منسوب به ایران. ایرانی به کسی

تعریف لغوی

گفته می‌شود که خودش یا پدرش در ایران به دنیا آمده باشد. مانند: بوشهری، تبریزی و زنجان

تعریف از طریق ذکر مصادیق

تعریف مفهومی

۸. اعتبار یا عدم اعتبار استدلال‌های زیر را تعیین کنید و در صورت نامعتبر بودن، دلیل آن را ذکر کنید: (۴ نمره)

الف) اگر به درخت آب ندهی، خشک می‌شود؛

چون من همیشه به این درخت آب می‌دهم، هیچگاه خشک نخواهد شد. (نامعتبر؛ مغالطه رفع مقدم)

ب) موهای او دارای فر است؛ فر گرما تولید می‌کند؛

پس موهای او گرما تولید می‌کند. (نامعتبر؛ عدم تکرار حد وسط)

ج) اگر مردم مرا دوست داشته باشند، در سفرهای استانی جمع می‌شوند؛

از طرفی مردم در سفرهای استانی جمع می‌شوند، پس: مردم مرا دوست دارند. (نامعتبر؛ مغالطه وضع تالی)

د) بعضی حیوانات خردگوشند؛ همه انسانها حیواناتند؛

پس: بعضی انسانها خردگوشند. (نامعتبر؛ حد وسط در دو مقدمه منفی است)

ه) هر شیری گربه‌سان است؛ بعضی حیوانات شیر نیستند؛

پس: بعضی گربه‌سانان حیوان نیستند (نامعتبر؛ حیوان در نتیجه مثبت و در مقدمات منفی است)

و) بعضی انسانها مسلمان نیستند؛ هیچ مسلمانی مسیحی نیست؛

پس: بعضی مسیحی‌ها انسان نیستند. (نامعتبر؛ هر دو مقدمه سالبه هستند؛ همچنین انسان در نتیجه مثبت و در مقدمات منفی است)

ز) همه طوطی‌ها حیواناتند؛ بعضی طوطی‌ها باهوش نیستند؛

پس: بعضی حیوانات باهوشند. (نامعتبر؛ قانون نتیجه قیاس رعایت نشده است)

ح) یخ از آب است؛ آب مایع است؛

پس: یخ مایع است (نامعتبر؛ مغالطه عدم تکرار حد وسط)

۹. از میان موارد سؤال قبل، اگر شکل دوم و چهارم قیاس اقترانی وجود دارد، آنها را مشخص کنید: (۱ نمره)

شکل دوم: **وجود ندارد** شکل چهارم: **مورد ه و ز**

۱۰. نوع استدلالها و مغالطه بکار رفته در آنها را تعیین کنید: (۱,۵ نمره)

الف) در زندگی باید مثل دیگ زود پز بود، با اینکه داره می سوزه، نشسته و بی خیال سوت می زنه!

(استقرای تمثیلی؛ مغالطه تمثیل ناروا)

ب) چون در چند روز گذشته قیمت دلار بالا رفته است، باز هم بالاتر خواهد رفت (استقرای تعمیمی، مغالطه تعمیم شتابزده)

۱۱. نوع مغالطات زیر را مشخص کنید: (۳,۵ نمره)

الف) ما هر وقت کارمان گیر می کند دنبال آشنایی می گردیم که کارمان را راه بیندازد؛ ولی با پارتی بازی در کارها مخالفیم!

(مغالطه بار ارزشی کلمات)

ب) (تبلیغ تلویزیونی کفش تنتاک): وقتی که تنتاک می پوشم دیگه خسته نمی شم. (مغالطه بزرگ نمایی)

ج) چون شما فرد باهوش و زیرکی هستید، گول برندهای گرانی را که الکی معروف شده اند نمی خورید! پیشنهاد من

این نوع یخچال است که مارک گمنامی دارد و قیمت آن مناسب است. (مغالطه تله گذاری)

د) اگر عروسیمان را در تالار برگزار نکنیم آبرویمان خواهد رفت. (مغالطه مسموم کردن چاه)

ه) تملق و چاپلوسی جزو کدام نوع مغالطه است؟ (مغالطه توسل به احساسات)

و) درست است که آمریکا این بار بدعهدی کرده و از تعهد بین المللی خود در برجام خارج شده است، اما ایران

همیشه باید به آمریکا اعتماد داشته باشد. (مغالطه استثنای قابل چشم پوشی)